

Česká rozvojová agentura

Nerudova 3, 118 50 Praha 1
tel.: +420 251 108 130, fax: +420 251 108 225
www.czechaid.cz

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká rozvojová agentura

Roční zpráva o realizaci projektu ZRS Narativní část

„POSILOVÁNÍ KAPACIT PLATFORMEM NESTÁTNÍCH SUBJEKTŮ PRO ROZVOJOVOU SPOLUPRÁCI
(VČETNĚ POSILOVÁNÍ KAPACIT A PARTNERSTVÍ NNO)“

2018

ČES: Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji

Číslo projektu: Č.j. 15-ČRA18-05

TERMÍN REALIZACE: 1. 1. 2018 - 31. 12. 2018

REALIZÁTOR: Česká evaluační společnost, z.s.

Úvod

Tento dokument představuje narativní část Roční zprávy o realizaci projektu České evaluační společnosti, z.s. (dále ČES), podpořeného z programu zahraniční rozvojové spolupráce (dále ZRS) „**ČES: Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji**“. Narativní část byla zpracována v souladu se závaznou osnovou hlavních kapitol roční zprávy.

1. Shrnutí

Projekt „ČES: Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji“ byl ukončen v souladu s harmonogramem i věcným obsahem ve všech pěti souborech aktivit. V rámci **aktivity 1** byla uspořádána konference „Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji“, které se účastnilo 75 zájemců o evaluace. **Aktivita 2** se soustředila na přípravu Metodiky zadávání evaluací. Pracovní verze byla připomínkována zadavateli evaluací a dalšími odborníky a metodika byla dokončena ve druhé polovině roku. Tři odborné workshopy a dvě dvoudenní školení byly zrealizovány v rámci **aktivity 3**. Celkový počet vzdělávacích akcí i počet 72 absolventů překročil plánované indikátory. Další vzdělávací akce byly uskutečněny nad rámec projektu. V rámci **aktivity 4** probíhalo sdílení zkušeností formou Evalcafé – dvě byla zaměřena na přípravu metodiky zadávání evaluací a jedno na diskusi o dlouhodobé strategii ČES. Členové ČES se podíleli také na realizaci Gender Coffee národní platformy FoRS. Na konci roku bylo uzavřeno Memorandum o spolupráci s mezinárodní evaluační asociací IDEAS při přípravě prvního celosvětového shromáždění v Evropě, které se bude konat v Praze na podzim 2019. Nové webové stránky ČES byly spuštěny rámci **aktivity 5** v červnu 2018 a ve druhém pololetí pokračovala jejich průběžná aktualizace.

Byly naplněny resp. překročeny všechny indikátory výstupů a byly dosaženy krátkodobé cíle. Podle názoru realizátora došlo ke stabilizaci České evaluační společnosti a byla posílena její role jak ve vztahu ke členům tak k institucionálním i mezinárodním partnerům.

2. Hodnocení aktivit, výstupů, cílů a rozvojového záměru projektu

2.1 Celkové zhodnocení aktivit a výstupů ve vztahu k plánu aktivit a indikátorům pro výstupy

(Možné doplnění stručných informací ke stavu realizace G1-G10)

Projekt sestával z celkem pěti bloků aktivit a z nich vyplývajících pěti výstupů.

Aktivita 1: Příprava a uspořádání konference „Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji“

Výstup 1: Výměna zkušeností – konference "Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji"

Dne 12. června 2018 uspořádala ČES konferenci „Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji“, které se účastnilo 75 evaluátorů či zájemců o evaluace (indikátorem bylo minimálně 60 účastníků). Za úspěch považujeme kromě celkové účasti také široký záběr organizací, které účastníci zastupovali, například: Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU), Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV), Ministerstvo pro místní rozvoj (MMR), Ministerstvo průmyslu a obchodu (MPO), Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT), Ministerstvo zahraničních věcí (MZV), Ministerstvo zemědělství (MZe), Česká rozvojová agentura (ČRA), Evaluation Advisory CE, INESAN, Fokus České Budějovice, CARE, HaskoningDHV Czech Republic, RegioPartner, Statutární město Ostrava, Národní centrum ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů, Univerzita Palackého v Olomouci - Katedra rozvojových a environmentálních studií, Nadace J&T, IREAS, Ministerstvo životního prostředí SR, Beztíže, Technologické centrum Akademie věd ČR, Platforma pro sociální bydlení, Člověk v tísni a další.

Na konferenci vystoupilo celkem 21 řečníků a moderátorů z České republiky a Slovenska. Prezenční listiny a fotografie jsou archivovány v souladu s nařízením týkajícím se ochrany dat (GDPR – General Data Protection Regulation). Součástí konference byly tři doprovodné workshopy, které jsou podrobněji popsány v rámci aktivity 3.

Konference byla podpořena Českou zemědělskou univerzitou v Praze formou bezúplatného pronájmu prostorů pro pořádání konference a také dobrovolnickou prací především ze strany některých členů ČES (přibližně polovina řečníků se vzdala nároku na odměnu). Záštitu nad konferencí převzala ministryně pro místní rozvoj ČR, Ing. Klára Dostálová. Úvodní prezentaci přednesla paní Mgr. Hana Volná za Odbor zahraniční rozvojové spolupráce Ministerstva zahraničních věcí.

Aktivita i výstup byly dokončeny dle plánu v červnu, následně probíhalo administrativní vyhodnocení celé akce (hlavní závěry byly projednány na jednání Správní rady ČES začátkem září 2018) a také byla zahájena předběžná příprava další výroční konference v roce 2019.

Program konference a prezentace jednotlivých příspěvků jsou k dispozici na webových stránkách ČES: <https://czecheval.cz/cs/Konference/Konference-2018> a také v elektronické verzi v přílohách 1.2 až 1.4 této zprávy. Hodnocení konference uvádíme v příloze 1.1.

Aktivita 2: Příprava a vydání publikace Metodika zadávání evaluací

Výstup 2: Metodika zadávání evaluací

Původní hrubý koncept metodiky zpracovaný ve spolupráci s Odborem práva veřejných zakázek a koncesí Ministerstva pro místní rozvoj v roce 2017 byl v průběhu prvního pololetí roku 2018 rozpracován a rozeslán k připomínkám především zadavatelům evaluací. Materiál byl diskutován konkrétně s MZV, MMR a MPSV. Zástupci těchto zadavatelů se dne 24. dubna 2018 také účastnili Evalcafé, zaměřeného na diskusi vybraných aspektů zadávání evaluací (viz dále pod aktivitou 5).

Ve druhém pololetí roku 2018 probíhala finalizace navržené metodiky, nová verze byla opět rozeslána k připomínkám zadavatelům evaluací i evaluátorům a byla veřejně diskutována na evaluační konferenci organizované MMR v říjnu 2018 a na následném druhém Evalcafé k tomuto tématu. V souladu s plánem projektu je výstup zdarma k dispozici odborné veřejnosti v tištěné i elektronické podobě a bude distribuován na souvisejících akcích ČES – viz příloha 2.1 a webová stránka ČES. Metodika byla konzultována s Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky, Odborem práva veřejných zakázek.

Aktivita 3: Realizace 3 vzdělávacích seminářů a workshopů

Výstup 3: Absolventi vzdělávacích kurzů (dva půldenní kurzy a jeden dvoudenní)

V průběhu roku 2018 byl překročen počet plánovaných vzdělávacích akcí i očekávaný počet absolventů (indikátorem bylo minimálně 24 absolventů minimálně 3 kurzů). Konkrétně se v rámci projektu uskutečnily následující dotované vzdělávací semináře a workshopy:

- Školení „Evaluační minimum“ v termínu 9. a 10. dubna 2018 v sídle spolku Development Worldwide v Praze – lektori Vladimír Kváča a Daniel Svoboda (naplněn maximální počet 12 účastníků) – zpětná vazba převážně pozitivní, viz příloha 3.1.
- Odborné workshopy: s ohledem na vysoký zájem byly před výroční konferencí ČES zrealizovány tři namísto dvou plánovaných půldenních workshopů. Workshopy se konaly 11. června 2018 na ČZU v Praze. Tematické zaměření, počty účastníků a hodnocení bylo následující:
 - Workshop Teorie změny – lektor Daniel Svoboda (8 účastníků) – převládající pozitivní zpětná vazba, viz příloha 3.2;

- Workshop Process tracing – lektor Vladimír Kváča (20 účastníků) – převládající pozitivní zpětná vazba, viz příloha 3.3;
- Workshop Dotazníkové šetření – lektor Martin Nekola (20 účastníků) – převládající pozitivní zpětná vazba, viz příloha 3.4.
- Školení „Evaluační minimum“ v termínu 13. – 14. listopadu 2018 v sídle Development Worldwide v Praze – lektoři Vladimír Kváča a Daniel Svoboda (naplněn maximální počet 12 účastníků) – pozitivní zpětná vazba, viz příloha 3.9.

Prezentace pro jednotlivé výše uvedené akce jsou doloženy v elektronické verzi v přílohách 3.5 až 3.8, prezenční listiny i fotografická dokumentace jsou archivovány u příjemce dotace.

Nad rámec projektu byly v roce 2018 realizovány následující vzdělávací akce připravené členy ČES:

- Pětidenní mentoring pro společnost European Advisory CE (EACE) v období od 8. března do 8. června 2018 – lektoři Vladimír Kváča a Daniel Svoboda (6 účastníků).
- Školící kurz pro pracovníky Ministerstva práce a sociálních věcí ve dnech 28. a 30. května 2018 – lektoři Martin Nekola a Markéta Nekolová (celkem 15 účastníků).
- Facilitace malých pracovních skupin úvodního týdne školení IPDET 2.0 na University of Bern ve Švýcarsku ve dnech 16. až 20. července 2018 (viz www.ipdet.org) – lektor Daniel Svoboda (4 skupiny, 32 účastníků), a následný odborný workshop „Evaluation Design Matrix“ ve dnech 23. až 25. července 2018 – lektoři Daniel Svoboda a Dmitrij Švec (23 účastníků). V rámci IPDET proběhla také prezentace zkušeností ČES (viz příloha 4.6).
- Školící kurz pro pracovníky řídicích orgánů operačních programů dne 8. srpna 2018 (subdodávka pro BDO Advisory) – lektoři Martin Nekola a Markéta Nekolová (celkem 18 účastníků).
- Podíl na školícím semináři European Institute of Public Administration (EIPA) „Evaluation and Monitoring of EU Structural and Cohesion Funds Programmes, 2014-2020“ ve dnech 17. – 19. října 2018 v Praze – lektor Vladimír Kváča.
- Dvoudenní školení na téma „Zadávání evaluací“ pro zaměstnance Ministerstva zdravotnictví (MZd) ve dnech 16. – 17. listopadu 2018 – lektoři Vladimír Kváča a Daniel Svoboda (4 účastníci).
- Členové Správní rady ČES se také podílejí na výuce k tématu evaluací na vysokých školách – Martin Pělucha na Národohospodářské fakultě Vysoké škole ekonomické v Praze, Martin Nekola a Vladimír Kváča na Fakultě sociálních věd Univerzity Karlovy a Daniel Svoboda na Fakultě tropického zemědělství České zemědělské univerzity v Praze (viz také odkaz na manuál „Handbook on Project Cycle Management of Development Projects“ zveřejněný na webu ČES: https://czecheval.cz/cs/Aktivity/cs/Handbook%20on%20Project%20Cycle%20Management%20of%20Development%20Projects_n821).
- ČES organizuje studentskou evaluační soutěž, ve které studenti relevantních oborů mají za úkol ve stanoveném časovém rozmezí připravit nabídku na evaluaci reálného projektu. V roce 2018 se účastnily 4 týmy s celkovým počtem 15 studentů ze tří vysokoškolských pracovišť. Hlavním smyslem soutěže je přispět k budování evaluačních kapacit (podrobnější informace lze dohledat na <https://czecheval.cz/cs/Studentska-soutez-v-evaluaci> nebo <https://iforum.cuni.cz/IFORUM-16437.html>).

Aktivita 4: Realizace 2 Evalcafé

Výstup 4: Sdílení zkušeností v rámci setkávání Evalcafé

V průběhu roku byla uspořádána dvě Evalcafé „Metodika zadávání evaluací“, a to v termínu 24. dubna 2018 (7 účastníků bylo z řad ČES a zadavatelů evaluací – konkrétně MZV, MPSV a MMR) a 15. října 2018 (5 účastníků z řad ČES). Tito účastníci také aktivně připomínkovali draft metodiky (viz aktivita 2). Vstupní prezentace pro diskusi je uvedena v elektronické verzi v příloze 4.1. Prezident ČES Vladimír Kváča řídil diskusní panel „Dialog mezi zadavatelem a dodavatelem v ČR“ k danému tématu na 4. výroční konferenci Evaluační jednotky Národního orgánu pro koordinaci „Evaluace ESI fondů v ČR: 3 D poločasů: data, dialog, dopady“ dne 3. října 2018 na Ministerstvu pro místní rozvoj – viz prezentace v příloze 4.2.

Dne 24. září 2018 bylo realizováno Evalcafé zaměřené na strategický rozvoj ČES (9 účastníků) – viz podklad pro diskusi v příloze 4.3.

Indikátorem naplnění výstupu byla realizace minimálně dvou Evalcafé s počtem alespoň 16 účastníků z řad zadavatelů evaluací a evaluátorů.

Nad rámec projektu se členové ČES podíleli na Gender Coffee, organizovaném národní rozvojovou platformou FoRS dne 28. května 2018 na téma „Hodnocení gender v rozvojových projektech“ (15 registrovaných účastníků, moderátor Daniel Svoboda a lektori Jiří Remr a Petr Schmied) viz pozvánka v příloze 4.4 a prezentace INESAN v příloze 4.5. „Guidance on SMART indicators for Relief and Development Projects“ je k dispozici na <https://www.indikit.net/>.

Nad rámec projektu rovněž proběhlo mezinárodní sdílení zkušeností ČES při prezentaci a následné diskusi v průběhu mezinárodního tréninku IPDET 2.0 ve švýcarském Bernu dne 24. července 2018, viz elektronická verze prezentace v příloze 4.6 a http://www.ipdet.unibe.ch/resources/ipdet_2018.

Na základě nabídky ze strany ČES byla vybrána Praha pro organizaci prvního celosvětového shromáždění (Global Assembly) IDEAS – International Development Evaluation Association (www.ideas-global.org) v donorské zemi, které proběhne na přelomu září a října 2019. Přípravy této akce byly zahájeny v průběhu října až prosince 2018. Předcházející Global Assembly hostil Beijing (2012), New Delhi (2005), Johannesburg (2009), Amman (2011), Barbados (2013), Bangkok (2015) a Guanajuato, Mexiko (2017). Hlavní téma „Evaluace pro systémové změny“ reflektuje nutnost reagovat na měnící se paradigma rozvoje i rozvojové spolupráce, a to jak ve vztahu k naplňování Cílů udržitelného rozvoje, tak ve vztahu k potřebnému sdílení zkušeností a expertízy mezi rozvinutými a rozvojovými zeměmi, se speciálním důrazem na zapojení odborníků ze zemí střední a východní Evropy. Aktivní podíl na přípravě a realizaci této akce v Praze by měl umožnit větší zapojení českých expertů a jejich partnerů z prioritních zemí české zahraniční rozvojové spolupráce nebo odborníků z dalších zemí střední a východní Evropy. Akce bude unikátní příležitostí prezentovat postupy českých evaluací, vzájemně sdílet zkušenosti s odborníky z dalších zemí, identifikovat nové možnosti spolupráce a vytvořit či posílit odborná partnerství napříč kontinenty a sektory. Aktuální návrh anotace akce je uveden v příloze 4.7. Schválené Memorandum o spolupráci s mezinárodní evaluační asociací IDEAS dokládáme v příloze 4.8. V lednu 2019 udělil akci záštitu ministr zahraničních věcí pan Tomáš Petříček (viz příloha 4.9).

Aktivita 5: Úprava designu a obsahu webu ČES, pravidelné aktualizace

Výstup 5: Nový design webové stránky

V prvním pololetí byl připraven nový design a obsah webové prezentace ČES. Webové stránky ČES byly zmodernizovány po stránce grafické, obsahové a funkční. Nyní je obsah optimalizován pro vyhledávače,

nový redakční systém umožňuje jednoduchou administraci a stránky odpovídají moderním trendům v oblasti designu. Byla také integrována funkce pro správu členů a účastníků aktivit pořádaných ČES (konference, workshopy apod.) včetně historie, evidence zaplacených přihlášek, možnosti exportování kontaktů do CSV souboru, souladu s GDPR atd. Na přání členů ČES byla vytvořena zabezpečená část webu. Ostrý provoz nových stránek byl zahájen v červnu 2018. Nadále pokračuje průběžná aktualizace obsahu webových stránek.

Účetní doklady (a také podklady pro výběrové řízení) týkající se výběru dodavatele jsou archivovány u příjemce dotace, upravený web je k nahlédnutí zde: <https://czecheval.cz/>.

2.2 Dosažení cílů ve vztahu k indikátorům pro cíle projektu

Střednědobými cíli a dokladem „změny chování“ mělo být (i) rozšiřování počtu evaluátorů v ČR (indikátorem, že projekt působí tímto směrem, je zapojení nových zájemců o evaluace z řad cílových skupin ČES); (ii) kvalitnější provádění evaluací v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce i v dalších oblastech (hlavním indikátorem by mělo být přijetí většiny evaluačních doporučení ze strany zadavatelů); a (iii) kvalitnější zadávání evaluací v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce i v dalších oblastech (indikátorem bude zájem o publikaci Metodika zadávání evaluací i o účast cílových skupin na akcích ČES věnovaných problematice zadávání evaluací).

Dosažení těchto cílů je možné prokázat až v dlouhodobějším časovém horizontu. Každopádně již v průběhu roku 2018 byl potvrzen rozšiřující se zájem o odbornou podporu ze strany ČES – např. byl na základě poptávky uspořádán třetí běh dvoudenního kurzu Evaluačního minima a proběhly další vzdělávací akce nad rámec plánu projektu (viz školení pro MPSV, EACE, EIPA a MZd zmíněná pod výstupem 3 v kapitole 2.1 výše). Ze strany MMR a MZV byla avizována podpora pro realizaci Global Assembly IDEAS v Praze na přelomu září a října 2019. Mezi IDEAS a ČES bylo v prosinci 2018 uzavřeno Memorandum o spolupráci při přípravě a organizaci této akce – viz příloha 4.8.

2.3 Přínos k naplnění rozvojového záměru projektu

Dopadem projektu na úrovni záměru bude využití nově budovaných kapacit členů a partnerů České evaluační společnosti a dalších zainteresovaných subjektů v oblasti evaluací. Tyto kapacity by se měly projevit ve zlepšující se kvalitě evaluací a evaluačních systémů díky uplatnění vyšší úrovně znalostí, dovedností a zkušeností. Stanoveným indikátorem je zlepšující se kvalita evaluací a také pokračující zájem o výměnu zkušeností mezi evaluátory a zadavateli evaluací na akcích ČES.

Dlouhodobé dopady nelze prokázat v průběhu jednoletého projektu, ale zpětná vazba účastníků vzdělávacích akcí indikuje vysokou pravděpodobnost využití nových znalostí (viz 77,8 % u dubnového kurzu „Evaluačního minima“ a 87,5 % u listopadového kurzu; obdobné bylo i hodnocení workshopů před výroční konferencí). Na zlepšování zadávání evaluací i vlastních evaluací se budeme zaměřovat i nadále, ať už prostřednictvím pokračujících školení, zapojení do referenčních skupin evaluací nebo konzultací poskytovaných jednotlivým evaluačním aktérům. Důležitou roli hraje také facilitace mezisektorové a mezinárodní spolupráce. Na národní úrovni je dobře nastavena spolupráce ČES s MZV v oblasti zahraniční rozvojové spolupráce a dále s MMR a dalšími rezorty v oblasti Evropských strukturálních a investičních fondů. Na mezinárodní úrovni byla role ČES oceněna mj. podporou Světové banky pro zapojení do odborného programu IPDET 2.0 či odsouhlasením realizace Global Assembly IDEAS 2019 v Praze. Partneři ČES jsou také Network of Evaluation Societies in Europe (NESE) a International Organization for Cooperation in Evaluation (IOCE).

3. Hodnocení řízení projektu

3.1 Hodnocení managementu, řízení projektu a interního monitoringu projektu ze strany realizátora

Management, řízení projektu i interní monitoring probíhal po celou dobu realizace bez jakýchkoli potíží. Průběh projektu byl reportován na pravidelných jednáních Správní rady a také prezentován na jarním a podzimním Kongresu ČES. Realizátoři projektu se důsledně snažili o dodržení pravidel publicity v souladu s příslušnými pokyny ČRA.¹

Realizace jednotlivých aktivit probíhala pod koordinací a za aktivní účasti bývalých a aktuálních členů Správní rady ČES (bývalá prezidentka Lenka Brown a nový prezident Vladimír Kváča, nově zvolený viceprezident Martin Pělucha, bývalá výkonná ředitelka Lucie Bučinová a nový výkonný ředitel Daniel Svoboda, nově zvolený tajemník Martin Nekola a projektová manažerka Lucie Jungwiertová). Administrativu a logistickou podporu zajišťovala asistentka Eliška Masná ve spolupráci s bývalou sekretářkou ČES Janou Menšíkovou ze společnosti INESAN (Institut evaluací a sociálních analýz). Od konce roku 2018 přebírá administrativní agendu Daniel Svoboda.

Do přípravy výroční konference se aktivně zapojila řada dalších členů ČES a také studenti České zemědělské univerzity v Praze. ČES je rovněž aktivní ve strukturách národní platformy FoRS (mj. Daniel Svoboda ve funkci místopředsedy a Inka Bartošová jako členka Dozorčí rady).

3.2 Hodnocení spolupráce s partnerskými organizacemi a jejich přispění k realizaci projektu

Projekt nemá partnerské organizace přímo zapojené do realizace, ale úzce spolupracuje se všemi relevantními aktéry na české i mezinárodní scéně. Speciální podporu pro realizaci výroční konference a předkonferenčních workshopů poskytla Fakulta tropického zemědělství České zemědělské univerzity v Praze. Prostory pro konání společných akcí (jednání Správní rady, školení „Evaluační minimum“, Evalcafé) a administrativní zázemí poskytl zapsaný spolek Development Worldwide. Od roku 2019 bylo sídlo spolku ČES oficiálně převedeno na adresu Máchova 469/23, 120 00 Praha 2 a odstupující výkonný ředitel ČES Daniel Svoboda převzal funkci vedoucího Sekretariátu.

4. Hodnocení kvality a udržitelnosti projektu

4.1 Zhodnocení přínosu projektu pro cílovou skupinu

Přínos pro cílové skupiny (manažery a evaluátory projektů a programů, zadavatele evaluací) lze doložit stoupajícím zájmem o akce a konzultace ČES. Na březen 2019 je vzhledem k požadavkům členů a partnerů připravena již čtvrtá řada certifikovaného kurzu „Evaluační minimum“. Požadavek na další školení k zadávání evaluací indikovalo Ministerstvo zdravotnictví. O přínosu jednotlivých akcí svědčí kladné hodnocení ze strany účastníků – viz přílohová část zprávy.

Daniel Svoboda byl opakovaně navržen do referenční skupiny evaluací MZV. Na základě dobrých zkušeností pokračuje úzká spolupráce s MMR a dalšími rezorty odpovědnými za programy Evropských strukturálních a investičních fondů.

¹ ČRA: Metodický pokyn České rozvojové agentury k vnější prezentaci zahraniční rozvojové spolupráce ČR, <http://www.czechaid.cz/wp-content/uploads/2016/09/metodicky-pokyn-ceske-rozvojove-agentury-k-vnejsi-prezentaci-zahranicni-rozvojove-spoluprace-cr.pdf> (staženo červenec 2018).

4.2 Sociální a kulturní faktory (pokud lze stanovit)

Sociální a kulturní faktory musí být zvažovány při všech evaluacích (zvláště důležité jsou pak v projektech či programech zahraniční rozvojové spolupráce), a proto jsou zahrnuty do našich školících programů a do Etického kodexu evaluátora. ČES se přihlásil ke Kodexu efektivnosti FoRS a účastní se každoročního monitoringu jeho naplňování. Řada evaluací řešených při našich kurzech je přímo zaměřena na řešení sociálních otázek (např. evaluace projektů zaměřených na problémy znevýhodněných skupin).

Při našich akcích nejsou tyto faktory zásadnějším problémem. Týkají se například zajištění občerstvení pro účastníky se specifickými požadavky (např. vegetariánská či veganská jídla, bezlepkové diety) nebo respektování pravidel ochrany osobních údajů (např. sdílení kontaktních údajů nebo fotografování v průběhu akcí je podmíněno předchozím souhlasem). Vlastními silami či z vlastních prostředků však nejsme například schopni zajistit hlídání dětí účastníků akcí.

4.3 Rovný přístup mužů a žen (pokud lze stanovit)

Rovný přístup mužů a žen patří mezi průřezové principy všech rozvojových intervencí a tedy i jejich evaluací. Důraz na průřezová témata byl potvrzený novou Strategií zahraniční rozvojové spolupráce České republiky 2018–2030. Tato prioritní témata zahrnují řádnou demokratickou správu věcí veřejných; šetrný přístup k přírodním zdrojům, ochranu životního prostředí a biodiverzity a zvyšování odolnosti vůči negativním dopadům změny klimatu a přírodním katastrofám; a důraz na rozvoj demokracie a respekt k lidským právům, včetně genderové rovnosti a posílení postavení žen a dívek. Tomuto tématu se také věnuje Metodika evaluace průřezových principů ZRS certifikovaná MZV, kterou v rámci programu Omega Technologické agentury ČR zpracovala výzkumná organizace Institut evaluací a sociálních analýz – INESAN, s.r.o. Tato metodika byla za účasti a podpory členů ČES mj. prezentována v rámci Gender Coffee FoRS v květnu 2018, společně s databází indikátorů INDIKIT, zpracovanou Člověkem v tísní, o.p.s.

Již v prvním návrhu konceptu Celosvětového shromáždění IDEAS 2019 v Praze byla jako specifická prioritní témata identifikována oblastí gender a klimatické změny. Zastřešujícím tématem jsou systémové změny, nezbytné pro dosažení Cílů udržitelného rozvoje. Zásadním nástrojem pro dosažení těchto změn je sdílení zkušeností a vzájemná spolupráce všech rozvojových aktérů. Ve facilitaci této spolupráce vidíme jednu ze základních přidaných hodnot ČES.

Všechny akce i postupy ČES jsou zcela nediskriminační a tématu genderové rovnosti se věnujeme také v našich prezentacích. U jednotlivých akcí však nevedeme genderové statistiky, protože ty nemají pro rovnost mužů a žen na úrovni skutečných přínosů žádnou vypovídající hodnotu (přestože ženy na těchto akcích převažují).

4.4 Metody a postupy použité při realizaci projektu

Hlavním úkolem ČES a tedy i realizovaného projektu bylo zapojit co nejvíce členů a partnerů do společných akcí a co nejvíce reflektovat jejich potřeby. Vzdělávací akce jsou tedy jednak zaměřeny na výměnu zkušeností a jednak na společné hledání optimálních řešení pro konkrétní problémy. Proto je společným principem všech vzdělávacích akcí práce s vlastními náměty účastníků a často je až polovina alokovaného času věnována praktickým cvičením. Současně se snažíme, aby u všech školení byli zapojeni dva lektoři a případně další facilitátoři z řad ČES, aby bylo možné konfrontovat odborné názory a současně efektivně reagovat na specifické požadavky účastníků, zejména při cvičeních.

Druhým dodržovaným principem je otevřenost – praktické zkušenosti a osvědčené postupy musí být sdíleny s dalšími evaluátory, protože cílem je zlepšovat systém a celkovou kvalitu evaluací. Všechny

prezentace a odkazy na další zdroje informací jsou proto účastníkům předávány. U všech školících akcí provádíme (anonymní) dotazníkové šetření spokojenosti účastníků a tyto výsledky následně zveřejňujeme včetně reakcí ze strany organizátorů. Na webové stránce jsou také publikovány základní informace o všech členech ČES.

ČES jako právnická osoba se neúčastní výběrových řízení na evaluační zakázky, aby nekonkurovala vlastním členům, ani neposkytuje jednotlivým zadavatelům kontakty na jednotlivé členy. Všechny výzvy jsou sdíleny se všemi členy, převážně formou FlashInfo.

4.5 Dopady na životní prostředí (pokud lze stanovit)

Pro řešení dopadů na životní prostředí platí obdobný přístup jako u ostatních průřezových principů (viz bod 4.3 výše). Téma ochrany životního prostředí je nedílnou součástí všech projektů a programů zaměřených na udržitelný rozvoj, a tedy i prezentací a cvičení používaných při akcích ČES.

Vzhledem k tomu, že většina aktivit ČES má charakter vzdělávacích akcí nebo konzultací, jsou přímé dopady naší činnosti na životní prostředí minimální:

- Uhlíková stopa díky nutnosti dopravy na akce je podle možností redukována využíváním městské hromadné dopravy (na akcích jsou však často přítomni i mimopražští účastníci), případně lektori realizují školení přímo u objednatele (viz např. školení EACE, realizované nad rámec projektu).
- Bez tisku školících nebo prezentačních dokumentů se nelze obejít, protože podklady jsou využívány při cvičeních a slouží také pro poznámky účastníků. Využíván je nicméně oboustranný černobílý tisk a nevyužité podklady jsou podle možností recyklovány (používané na dalších akcích nebo pro poznámky a drafty dalších dokumentů), případně končí ve tříděném sběru. „Paper-free“ akce jsou neefektivní pro posilování kapacit; nové informace, znalosti i dovednosti musí být fixovány různými způsoby – nelze spoléhat pouze na online zdroje či virtuální komunikaci.
- Při zajišťování občerstvení nejsou používány jednorázové plastové materiály.

4.6 Udržitelnost výstupů (životaschopnost projektu)

Česká evaluační společnost je stabilizovaná organizace (založena byla v roce 2007). Realizovaný projekt mj. pomohl nastavit a ověřit systém školících modulů a workshopů, které mohou být nabízeny i v dalších letech. Současně byla připravena nová prezentace na webové stránce, která bude dále aktualizována. Po rozsáhlé odborné diskusi byla dokončena Metodika zadávání evaluací, která byla oficiálně podpořena ze strany MMR.

V roce 2018 byla zahájena interní diskuse o dlouhodobé strategii ČES, která bude zásadní pro rozhodnutí o další profilaci organizace. V současné době má ČES 50 členů a stala se odborným partnerem řady národních (i mezinárodních) institucí. Vzhledem k rostoucímu počtu členů, k jejich očekávání od členství a ke zvyšující se angažovanosti ČES v národních a mezinárodních strukturách však již není možné garantovat všechny záměry a úkoly výhradně na dobrovolnické bázi. Na druhou stranu zatím není zajištěno dlouhodobé financování činnosti. Jak mj. prokázala diskuse na IPDET 2.0, většina jiných národních evaluačních společností má stále zaměstnance a zajištěné provozní financování, přesto má oproti ČES velmi omezený vliv na národní evaluační systémy. Prvním krokem k profesionalizaci ČES bylo rozhodnutí, schválené Kongresem v listopadu 2018, o pronájmu kanceláře pro Sekretariát a o částečném pracovním úvazku pro vedoucího Sekretariátu. Na Kongresu byla rovněž otevřena otázka posilování institucionální paměti – dosavadní systém každoroční rotace členů Správní rady přináší komplikace jak s přenosem informací uvnitř organizace, tak s častou změnou kontaktních osob, což může být zavádějící

ve vztazích k partnerům a odborné veřejnosti. V roce 2019 plánujeme posílení fundraisingových aktivit a mezinárodní spolupráce – důležitou příležitostí bude mj. spolupráce při organizaci Global Assembly IDEAS 2019 v Praze. Budeme se také snažit získat další institucionální členy (prvním je Ministerstvo pro místní rozvoj).

Díky dosavadnímu dobrovolnickému způsobu řízení organizace se nám v posledních letech podařilo udržet vyrovnaný či mírně ziskový rozpočet, což umožňuje investovat do dalšího rozvoje a současně zajistit nezbytné spolufinancování případných dotačních projektů. Díky pravidelným výměnám členů Správní rady (byť to přináší řadu problémů indikovaných výše) byl posílen „ownership“ ze strany členů, respektive míra jejich aktivního zapojení do činnosti.

5. Poznámky k čerpání nákladů za daný rok (narativní část k Roční zprávě o činnosti projektu zahraniční rozvojové spolupráce)

Podrobný přehled všech nákladů projektu je uveden ve finanční zprávě. Porovnání plánovaných a skutečných výdajů projektu v jednotlivých rozpočtových kategoriích uvádíme v následující souhrnné tabulce. Je z ní zřetelné, že byly dodrženy všechny náklady hrazené z dotace ČRA; díky většímu rozsahu realizovaných aktivit (ve smyslu věcného rozsahu i počtu účastníků) se však zvýšily náklady hrazené z vlastních zdrojů ČES. Tyto vícenáklady se projeví zejména u rozsahu tisku podkladů a nezbytného cateringu pro jednotlivé akce (kategorie Přímé náklady v místě realizace) a částečně také u zpracování nového designu webových stránek (kategorie Subdodávky).

Kategorie	Plánovaný rozpočet (CZK)	Plán dotace ČRA (CZK)	Celkové náklady (CZK)	Čerpání dotace ČRA (CZK)	Vlastní zdroje (CZK)
Osobní náklady	150 000,00	112 500,00	150 030,00	112 500,00	37 530,00
Cestovní náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vybavení a dodávky zboží	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Přímé náklady v místě realizace	9 000,00	6 750,00	16 307,40	6 750,00	9 557,40
Subdodávky	95 800,00	71 850,00	133 512,15	71 850,00	61 662,15
Přímá podpora	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostatní náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Administrativa (6,32 %)	17 200,00	12 900,00	17 997,38	12 900,00	5 097,38
Celkový rozpočet	272 000,00	204 000,00	317 846,93	204 000,00	113 846,93

Celkový podíl dotace ČRA na nákladech projektu činil 64,18 % (oproti předpokládaným 75 %).

6. Závěry a doporučení

6.1 Závěry monitoringu a doporučení pro zajištění udržitelnosti dopadu projektu a pro další plánování v oblasti ZRS

V průběhu realizace projektu nenastaly žádné neočekávané problémy ovlivňující realizaci jednotlivých aktivit nebo očekávané výsledky. Výsledky ve většině oblastí překročily původní očekávání (související vícenáklady byly pokryty z vlastních zdrojů ČES).

Jak již bylo uvedeno v kapitole 4.6, díky projektu se podařilo nastavit a ověřit nový systém vzdělávacích akcí a byla modernizována webová stránka ČES. Připravena a schválena byla Metodika zadávání evaluací. Tyto výsledky jsou plně udržitelné a budou využívány v následujících letech.

Na základě uzavřeného Memoranda o spolupráci byl pro rok 2019 jako klíčová akce odsouhlasen podíl na pořádání Global Assembly mezinárodní evaluační asociace IDEAS v Praze. Tato akce umožní členům ČES i všem institucionálním partnerům konfrontovat své zkušenosti s renomovanými evaluačními odborníky z celého světa a navázat novou mezisektorovou i mezinárodní spolupráci. Bude se jednat o první celosvětové shromáždění této asociace v donorské zemi. V lednu 2019 poskytl záštitu této akci ministr zahraničních věcí, pan Tomáš Petříček.

Pro posílení udržitelnosti výsledků i vlastní organizace byla v roce 2018 zahájena diskuse o strategickém směřování ČES a také o úpravách stanov týkajících se délky mandátu členů Správní rady. Tyto úpravy by měly posílit institucionální paměť organizace a vztahy s odbornou veřejností. Schváleno bylo převedení sídla organizace na adresu Máchova 469/23, 120 00 Praha 2 a zřízení Sekretariátu ČES. Při pokračující strategické diskusi budou projednávány další kroky potřebné k postupné profesionalizaci ČES.

V souvislosti se závěry dosavadních evaluací projektů a programů zahraniční rozvojové spolupráce a v návaznosti na schválenou metodiku řízení projektového cyklu ZRS ČR bychom ve vztahu k dlouhodobému plánování v oblasti ZRS uvítali (ve spolupráci s FoRS) další strategické jednání se zástupci České rozvojové agentury a Ministerstva zahraničních věcí o potřebě sjednocení požadavků na projektové dokumenty a zprávy a nastavení vhodných hodnotících kritérií projektů. Na kvalitu evaluací se budou nadále zaměřovat naše školení a další odborné akce. Se všemi rezorty bude pokračovat sdílení zkušeností týkajících se zadávání evaluací a využívání jejich výsledků.

V Praze, dne 7. února 2019

Zpracoval:

Mgr. Daniel Svoboda

Koordinátor projektu

Bývalý výkonný ředitel a současný vedoucí Sekretariátu ČES

Odpovědný řešitel:

Ing. Vladimír Kváča, Ph.D.

Bývalý prezident ČES

7. Přílohy

Pro potvrzení výsledků uvedených v tabulce a textu Průběžné zprávy jsou doloženy následující přílohy:

Aktivita 1: Příprava a uspořádání konference „Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji“ / Výstup: Výměna zkušeností – konference „Rozvoj evaluací – evaluace v rozvoji“

Příloha 1.1 Hodnocení konference ČES 06/2018

Příloha 1.2 Program konference ČES 06/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 1.3 Sborník konference ČES 06/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 1.4 Prezentace Studentská soutěž 06/2018 (pouze elektronicky)

Aktivita 2: Příprava a vydání publikace Metodika zadávání evaluací / Výstup: Metodika zadávání evaluací

Příloha 2.1 Metodika zadávání evaluací 12/2018 (volná příloha)

Aktivita 3: Realizace 3 vzdělávacích seminářů a workshopů / Výstup 3: Absolventi vzdělávacích kurzů (dva půldenní a jeden dvoudenní)

Příloha 3.1 Hodnocení školení „Evaluační minimum“ 04/2018

Příloha 3.2 Hodnocení workshopu „Teorie změny“ 06/2018

Příloha 3.3 Hodnocení workshopu „Process tracing“ 06/2018

Příloha 3.4 Hodnocení workshopu „Dotazníková šetření“ 06/2018

Příloha 3.5.1 Prezentace školení „Evaluační minimum“ – update 11/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 3.5.2 Cvičení školení „Evaluační minimum“ – update 11/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 3.6 Prezentace workshopu „Teorie změny“ 06/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 3.7 Prezentace workshopu „Process tracing“ 06/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 3.8 Prezentace workshopu „Dotazníková šetření“ 06/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 3.9 Hodnocení školení „Evaluační minimum“ 11/2018

Aktivita 4: Realizace 2 Evalcafé / Výstup 4: Sdílení zkušeností v rámci setkávání Evalcafé

Příloha 4.1 Vstupní prezentace pro diskusi Evalcafé „Zadávání evaluací“ 04/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 4.2 Prezentace pro panel k zadávání evaluací na konferenci NOK 10/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 4.3 Podklad pro diskusi Evalcafé „Strategie ČES“ 09/2018

Příloha 4.4 Pozvánka Gender Coffee FoRS 05/2018

Příloha 4.5 Prezentace Gender Coffee FoRS 05/2018

Příloha 4.6 Prezentace pro IPDET 07/2018 (pouze elektronicky)

Příloha 4.7 Concept Note Global Assembly IDEAS 2019 11/2018

Příloha 4.8 Memorandum of Understanding IDEAS – ČES 12/2018

Příloha 4.9 Záštitu ministra zahraničních věcí 01/2019

Další podklady jsou pod aktivním odkazem k dohledání na webových stránkách ČES. S ohledem na ochranu osobních údajů (GDPR) nejsou přiloženy prezenční listiny s podpisy a kontakty na účastníky jednotlivých akcí, jsou však v případě potřeby k nahlédnutí v archivu České evaluační společnosti.